

## Óargaskapur og politikkur

Eykennt fyrri óargaskap í politikki er, at lagt verður á mótstöðumanninn persónliga við illkenningum um lágt liggjandi gerðir ella við at spilla hann út í hansara borgarliga yrki.

Ein slíkan politískan atburð hefur »Dagblaðið« havt fyrri, síðan tað á fyrsta sinni sá dagsins ljós, og undir síðsta heimsbardaga bar rættuliga av, fyrst við Elías Johannesen í Rættará sum blaðstjóri og síðan við Knud Wang, núverandi blaðstjóri blaðsins.

Hesin terror-politikkur kann ikki hava havt annað endamál enn at fáa allar mótstöðumenn »Dagblaðsins« at falla til flokki, sum aftan fyrri blaðið stendur, til knúggja. Hin stóra ábyrgdin fyrri henda skrivihátt »Dagblaðsins« kemur tí at falla á menn, sum blaðið hefur verið politiskt talu ror fyrri.

Síðsta persónliga dálkan, sum »Dagblaðið« hefur tikið sær fyrri at útinna, er brigsan um ólógliga góð-

gjørslu, P. M. Dam skal hava tikið sær undir síðsta heimsbardaga, og hóast P. M. Dam hefur lagt kortini á borðið, heldur blaðið fram við síni illgitan og persónligu útpíllan. Ur loftinginum er frett, at hann enná har skal vera gingin so vitt, at hann skal hava brigslað P. M. Dam, at hann hefur roynt at fjala seg aftan fyrri ein deyðan mann.

Tann deyði maðurin, her verður sipað til, er A. Samuelsen, fyrrverandi flokksformaður sambandsins.

Undir síðsta heimsbardaga, helst í árunum 1941—43, komu flokksfor menninir fyrri teir triggjar flokkarnar á tingi ella teir seynvendi 17, sum hovdu tikið sær ábyrgdina fyrri at royna at færa Føroyar vælbjargað gjøgnum bardagan, iðuliga saman til funda í Havn, uttan at nokur vinnu-nevnd ella landsnevnd samstundis helt fund. Teir triggir flokksformenn inir vóru A. Samuelsen, P. M. Dam og L. Zachariasen. Viðurskiptini tá vóru soleiðis vorðin, at tað var okkum ómøguligt at umtala alt viðvíkjandi Føroyum opið í landsnevndini, hvar fólkaflokkurin sat umboðaður, tí alt, hann fekk at vita um mótstöðumanna hugsan, og hann helt seg kunna brúka, blásti hann út við allari síni illgitan gjøgnum »Dagblaðið«. Vit vóru jú hersestir av Bretlandi, men tað hindraði ikki fólkaflokkinum í at leggja alla skuld fyrri alt óynskt, sum hendi í Føroyum í hesi bardagatið, á sínar politisku mótstöðumenn. Fyri fólkaflokkinn ráddi bert um tá at fáa sattu illgruna í Føroya fólk móti teim stýrandi á landi. Í hesi tíðini singlaði orðið landsvíkjari iðuliga um oyrum.

Meðan fólkaflokkurin í hesum árunum dansaði um gullkálvin — nærum sinnsjúkt —, var lønin hjá teim fastlöntu og ikki minst hjá fólka-skulalærarum vorðin út av lagi lág í mun til ta dýrtið, sum bardagin færdi við sær. Tað var næstan ógjørligt hjá teimum at fáa endarnar at rokka saman sjálv við sparnum húshaldi. Táid P. M. Dam orsakað av frammanfyrri nevndu politisku viðurskiptum ofta var noyddur at ferðast til Havnar, færdi hetta við sær beinleiðis útreiðslur fyrri hann, umframt at hann noyddist at gjalda vikarútreiðslur fyrri seg við Tvøroyrar skúla, A. Samuelsen og L. Zachariasen vóru tí samdir um, at P. M. Dam mátti hava sínar útreiðslur á hesum sínum ferðir góðgjørðar, og í fólking við teir 17 á tingi, avgjördu teir so góðgjørsluna, P. M. Dam skuldi hava. Henda neyðartíðin hjá lærarunum vardi til 1. apríl 1949.

Hetta er nú tað, Knud Wang roynir at dálka P. M. Dam fyrri.

Hvat halda nú feroyingar um ein slíkan mann, ið ber seg soleiðis at?

Fólkaflokkurin man halda nógv um hann, tí hann setti hann inn á ting við síðsta loftingsval. Elías Johansen í Rættará hefur eisini fingið alment starv. Hann hefur flokkurin fingið stungið inn við Utvarp Føroya. Hansara evmkandi og óklára mál skulu allir feroyingar nú noyðast at hoyra í útvarpinum.

Louis Zachariasen.

## Datt oman og doyði

Tá menn fyrradagin vóru á fjalli norðuri í Lið í Mikinesi, barst tað óhapp á, at Jákup Holm Jacobsen, bóndi Handan á, tatt oman og doyði.

Teir hovdu verið í Máaskorðum og vóru á veg heim aftur, tá bóndin, sum bar ein svavdan seyð á herðunum, gleið og fór út av. Fallið var 25 favnar niður á hellu. Fjallmannin knytti saman seyðbondini og lesti maður seg niður á helluna; men einki gjordist. Jákup var deyður. — Hann varð 35 ára gamal og giftur maður. Gravarferðin verður í dag.

## Hans Oliver Højgaard

kom undan New Foundlandi fyrradagin; hann hevði 120 tons av saltfiski. Teir ætla nú at fara á ísfiskeveiðu. Tað eru annars fleiri skip farin til ísfisk, og onnur gera seg til at fara. Á ísfiskeveiðu eru Leivur Óssursson, Sjørðarberg, Jóannes Patursson, Ólavur Halgi, Vesturvón og Búgvín.

## 8. hefti

av Løgtings- og vártingsbókini er komið í vikuni. Einar Joensen gevur út. Hetta heftið fevnir um tíðarskeiðið 1661—1663.

## Kirkjuliga heimamissionin

hefur ársfund í Havn. Byrjað varð hóskvöldið, og enda fundirnir í annaðkvöld. Av talarum er m. a. formaðurin fyrri Indre Mission í Danmark, L. P. Jensen, próstur, ið hevur tikið við aftaná Chr. Bartoldy.

## Ymisk tíðindi

Kúrberg er komin av hemara-veiðu. Hann hevði fingið 66 hemarar.

Blikur kom í gjáramorgunin við salti.

Tjaldrið fór til Keypmannahavnar kl. 6 í gjárkvöldið, 95 ferðafólk fóru við. Av farni hevði tað m. a. 1700 bl. av saltfiski, 150 tons av Brasiliafiski, 1800 tunnur av sild.

Í Klakksvík hava teir verið á útróðri í vikuni. Bátarnir hava ligið um 1200—2500 pund, besti báturin hevði tó 3400 pund, tað var Dragin. Ester er farin til Noregs við mann ingini til Jógvan S. nýggja linubátin hjá Seglhúsmønnum í Klakksvík.

MORRIS VÖRUVÖGNUR til solu

Telefon 1974.

## Nú er tøgna

Oll minnst ta óðiliga blaðskrivning, sum stóð upp í Dagblaðnum, tá maður varð settur í skrivstovustarv á landsstýrisskrivstovuni, tí hann tordi at visa sína politisku stóðu — at hann var javnaðarmaður.

Tað starvið var tó sjónlega alment lýst í blaðunum, og hevði tí einhvør loyvi at sokja. Nakað um somu tíð varð eisini fritíðaravloysari settur á somu skrivstovu, uttan logmannsins vitan. Merkiligt, at Dagblaðið nú tigur, tí tað má hava fingið at vita av hesi margháttligu setan sum av øllum øðrum, ið fyrigongur í Tinganesi.

Men nú er eisini at tuga, tí nú er tað ikki ein javnaðarmaður, tað snýr seg um, ella javnaðarløgmaðurin P. M. Dam, sum hefur fingist við nakað hálskittligt, fyrri at nýta Dagblaðsins egna vísdómsorð.

Nú er at undirgrava rotinskapin, tá tað eru aðrir enn Dam, sum eru hálskittligir. Nakað herfyri vóru tey vísdómsorð at lesa í Dagblaðnum, at av illum hovdu nú hinir báðir landsstýrismenninir sett seg imóti, at almennt stórv ikki blivu rudduliga sett. Kallar Dagblaðið slíka framferð fyrri reina og ruddiliga, so náði okkum fyrri reinför. Tað er jú greitt, at lögmaður hefur (eigur) at seta starvsfólkið.

## Brot úr íslandsbrævi

SIMMI OG TEY

Reykjavík, 21. okt. 1959.

Tað er ræðuligt sum tíðin gongur, bara 2 mánaðir til jóla.

Barometrið fall 12 strikur í nátt og stendur nú á »íllveðura«. Her var næstan ódnarveður í nátt, og so fáa vit kanska tað sama í dag aftur.

Ein dagin vit vóru á Tjørnini og kastaðu molar til dunnumar, søu vit try av okkara beromtu landsmonnum — Nicolina, Jórur og Jórur Dam. Tey eru vist óðiliga populer her. Um eg minnst til, so skal eg senda eitt útklipp úr »Alþýðublaðnum« frá sunnudegnum, har er interview við Simma & Co.

Ja, nú skulu tit hoyra. Í gjárkvöldið fóru vit nakrir feroyingar í »Røðulle« (fin restrasjón), tí Simmi & co. skuldu syngja. Eg var óðiliga spent. Húsið var yvirfyrt og øll spurdu, nær Simme & co. komu. Og endiliga komu tey kl. gott hálvum ellivu. Tey sungu 4 lög, men vórðu tver ferðir klappaðu upp aftur. Øll róptu: »Rasmus! — »vit vilja hoyra Rasmuse, so hann sungu tey eisini.

Tey sungu væl, gjördu stóra lukku — ikki at siga, so man var stoltur av teimum. Tey vóru ikki petti smæðin — og so vóru genturnar so fitt íletnar.

Jú — tað var bara gott.

## Ein verunleiki er

At Oyggjarvegurin ikki varð settur í gerð tey 8 árin, fólkaflokkurin sat í landsstýrinum. Oyggjarvegurin varð settur í gerð, tá javnaðarflokkurin kom í landsstýrið.

## Í dag er bókadagur

Á hvørjum ári verður í november mánaði hildin bókadagur. Hesin dagur er ætlaður at vekja áhugan fyrri feroyskari bókaútgávu, og heitt verður á fólk um í minsta lagi at keypa EINA feroyska bók á hesum degi.

Roynt plagar at verða at fáa prentað og útgivið bókur til hendan dag. Og soleiðis hefur eisini verið í ár. Tær bókur, sum út eru komnar í hesi vikuni eru: Hedin Brú: Ævintýr (tyding), Louis Zachariasen: Føroyar sum rættarsamfelag (Fróðskaparrit), Jens P. Heinesen: Hin vakra kvirran, Einar Joensen: Løgtings- og vártingsbókin, 8. hefti.

Øll foreldur eiga at geva børnum sínum góðar feroyskar barnabókur. Hesar bókur eru at fáa:

Guðrun Lárúsdóttir: Triggjar smá søgur, 2 kr., Victor Danielsen umsetti: Ein jólasøga, 2,50 kr., Sigurd Joensen: Gráa dunna, 6 kr., Chr. Høj: Livsmyndir úr Havgubók 1 og 2, kr. 6,75 hvør, Kipling: Ævintýr, kr. 4,75, Swift: Ferð Gullivers kr. 3,75, Elif Mortansson: Ein Ribbaldur kr. 3,25, Knud Hermansen: Palo í Gronlandi kr. 3, Barbra Ring: Peik kr. 3,75, Elmar Drastrup: Nanokkur kr. 3, Defoe: Robinson Krusoe, kr. 6, Collodi: Pinochio kr. 7,75, Van der Heide: Systir og eg kr. 3,75, Sofia Petersen: Í skýmingini, kr. 3, Hedin Brú: Ævintýr (umsett). Glestriðbókurnar kr. 2,50 hvørt eintakið.

## Teir hættu sær ikki

Hvørki Erlendur ella Hanus við Høgadalsá hættu sær at leggja uppi orðadráttin um lögmanróðuna — teir steintagdu.